

Delavska Pravica

Glasiło krščanskega delovnega ljudstva

Izhaja vsak četrtek pop.; v slučaju praznika dan poprej — Uredništvo: Ljubljana, Miklošičeva c. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo || Posamezna številka Din 1'—, ~ Cena: za 1 mesec Din 4'—, za četrt leta Din 10'—, za pol leta Din 20'—; za inozemstvo Din 7'— (mesečno) — Oglasi: po dogovoru || Oglasi, reklamacije in naročnina na upravo Delavska zbornica, Miklošičeva cesta 22, I. nad. Telefon 2265. — Štev. čekovnega računa 14.900

Pravica in vzajemnost

Ta čas se vršijo občni zbori naših strokovnih organizacij, ki nas navdajajo z najlepšimi upi za bodočnost našega krščanskega delavskega pokreta. Izvemo, da število naših članov narašča, vidimo navdušenje naših skupin za občo stvar in smo ugotovili, da se disciplina našega delavstva ni omajala, ampak da je le trdnejša. Kakor našega preprostega in poštenega človeka niso mogli spraviti s prave poti od meščanskega ateizma okuženi levičarji, tako ga ne morejo preslepiti reakcionarji, ki se odevajo z revolucionarno prepasko, da bi ohranili družabni red izkoriščanja delovnega ljudstva.

Na občnih zbore naših skupin je krščansko-socialistično delavstvo pokazalo svojo odločno voljo, da ohrani in brani delavsko sindikalno organizacijo. Noben nov in pravičen socialen red ni mogoč, če se ne odstranijo vzroki današnjega gospodarskega in socialnega nereda kakor se nobena bolezen ne more resnično ozdraviti, ako zdravnik ne zagradi korenine, iz katere je bolezen izrastla. Vzrok sodobni socialni boleznici družbe pa je izrabljanje ročne in umske delavne moči po velekaptalu, ki iz tujega truda kuje zase dobiček, katerega odtrguje delu. Tako slovesno označujeta zlo kapitalizma Leon XIII in Pij XI v smislu krščanskega socializma in tukaj je treba zastaviti silo, da se današnja družba ozdravi in prerodi. Šele, ko se to izrabljanje po pravični uredbi produkcije in razdelitvi dobrin onemogoči, se bo ustvarila trajna podlaga za resnično vzajemnost stanov človeške družbe, ki jih bodo tvorili po načelu delitve umskega, tehničnega in ročnega dela vsi oni, ki si svoj kruh služijo pošteno z delom, ne da bi si prilastili sadov truda svojega bližnjega: Zakaj brez pravice ni vzajemnosti. Če pa kdo kakor na primer Mussolini in Hitler zgradi neko »novo« družabno stavbo, ne da bi se dotaknil osnov velekaptalističnega gospodarjenja, potem vara ali sebe ali druge, če misli oziroma razglašča, da je zasadil fundamente novega socialnega reda človeštva. Kakšen nov družabni red je fašizem, če zatira vsako politično in združevalno svobodo ter samoupravo delovnih stanov, to se pravi, če posamezniku in posameznim stanovom jemlje iz rok edino in najučinkovitejše sredstvo za izboljšanje lastnega položaja, orodje njihove pravične borbe, prepuščajoč njihovo usodo tiraniji enega človeka in njegove klike?

Cerkev in papeži so vedno branili svobodo in samoupravo delovnih stanov in so zato pospeševali tudi delavske strokovne organizacije, ker čisto jasno je, da more delavstvo doseči pravičnejše pogoje življenja le v pravični borbi za svoje pravice, kakor vsak posameznik in vsak stan, saj brez lastnega truda, brez žrtev in brez

boja se nikomur ničesar ne daje na svetu! Nihče ne bo delavstvu na krožniku prinesel njegovih pravic. Seveda mora borba biti pravična, se mora voditi s poštenimi sredstvi in mora imeti pošten namen, to je, blagor skupnosti, toda brez borbe sploh je na svetu nemogoč vsak dvig, vsak napredek. Kdor pa vzame človeku in posameznim skupinam v družbi svobodo, kdor ga zaslužni eni sami volji in poniža v golo orodje, kdor posameznika kot svobodno osebo zatere, ta ne bo ustvaril nove boljše družbe, ampak ta bo le zamenjal suženjstvo pod kapitalističnim meščanstvom s suženjstvom pod fašistično strankovlado. Bil je pač Papež Pij XI. ki je ta absolutizem opetovano z najodločnejšimi besedami obsodil in ki v svoji okrožnici »V štiridesetem letu« označuje kot prvi in neobhodni pogoj pravične, resnično socialne družbe svobodo ljudstva in samoupravo delovnih stanov, ki bodo med seboj svobodno urejali svoje zadeve, ne po volji samosilnikov, ki so se

Kapitalistična drama

z življenjem delovnih množic

Pred nedavnim nas je pretresla vest iz Češkoslovaške o izgubi življenja 135 rudarjev v rudniku Nelson pri Oseku. Prej rudnik, sedaj pokopališče, v katerem počivajo zemski ostanki očetov nad tisoč družin.

Še hujša nas je potrdila vest iz te dežele rudnika Ana v Štrupčicah pri Chomutovu, v katerem je po poročilih preiskovalna komisija ugotovila, da je dal rudnik oziroma njeno vodstvo radi zavarovalnine zažgati turilo, v katerem rovu je bilo zaposlenih 20 rudarjev.

V enem kakor v drugem slučaju teh rudnikov so postali ali bi postali delavci žrtve za profit kapitala. Veliko nesramnih naklepov brezsrčni kapitalisti skrijejo, če tako početje javnost pusti mirno v zatišju. So pa slučajji, ki vendar ne morejo ostati tajni in to je bil tudi slučaj v Češkoslovaški.

Kako pa je z varnostnimi napravi naših rudnikov?

Ako presojamo objektivno to ali ono rudarsko podjetje, lahko mirno ugotovimo, da ni prav nič boljše, dostikrat še slabše nego v Češkoslovaški in drugod. Kakor drugod tako se tudi pri nas pregledajo nepravilnosti varnih naprav le takrat, ko so žrtve že tu. Vsi predpisi v svrhu rudarske zaščite so veljavni le takrat, ko je življenje rudarja že končano. Šele po pogrebu žrtve čitaš v rovu ali pred rovom kaj je delavcu prepovedano. Nikoli pa ni tablice, ki bi označevala z napisom kaj je podjetju v svrhu delavčeve varnosti v delu predpisano ali kako mora podjetje z osobjem postopati.

Ugotoviti pa je tudi treba, če pri podjetju tudi to drži kar se zahteva za delavčevo varnost. Mesec dni po nesreči mora navadno zaposleni delavec zopet ravnati kakor je ravnal njegov že pokopani tovariš. Kaj predpisi, pro-

poistovetili z državo, ampak po načelih krščanske pravičnosti in moralne ter socialne vzajemnosti poštenih ljudi, ki opravljajo koristno delo ter proizvajajo dobrine v prid skupnosti.

Zato je treba, da delavstvo trdno drži svoje samolastne strokovne organizacije za dosego svojih človeških, iz Božje volje izvirajočih pravic, kakor je to tudi Leon XIII. delavstvu priporočil in zabičal. Celó Mussolini je sindikate ohranil kot podlago svojega sistema in jim vsaj na papirju pustil čuvanje stanovskih pravic delavstva. Brez njih delavstvo ne bi v nobenem kakršnemžekoli družabnem redu ničesar pomenilo in brez politične ter strokovne svobode ni mogoče premagati krivic velekaptalističnega družabnega ustroja, kaj še, ustvariti vzajemno družbo pošteno delajočih in za splošnost prizvajajočih in pridobivajočih stanov! V smislu človeškega naravnega prava, krščanstva in Cerkev je, da se ohrani in krepi delavska strokovna samoorganizacija.

dukcije potrebujemo, če se pa kaj zgodi boš kriv pa sam, neroden ne smeš biti, pa se ti ne bo nič zgodilo. Taki so odgovori. Že slabe in nezadostne varnostne naprave povzročajo tudi v naših rudnikih dosti žrtev, kar pa je večja krivda v priganjaškem sistemu. Radi večje storitve mora delavec skočiti, če potrebno, tudi v ogenj in vodo ali pa takoj v smrt.

Ako pa podjetnik dobi sporočilo o kakem pregledu naprav, pa zadnji moment za silo popravil in uredi in se pokažejo samo boljše strani naprav, veliki nedostatki pa se nekako skrijejo in malo olepšajo. Drugi dan pa poje naprej ista pesem.

Danes opozarjamo le v splošnem na nevarnosti rudarskega življenja naših rudnikov, drugič pa bomo pokazali poedine nedostatke, posebno se bomo objektivno dotaknili takozvanih širokih odkopov, s katerimi je pričelo nedavno TPD. Vsi opomini pa so le dobrohotni in imajo namen samo zaščito delavčevega življenja, na katero stran naj se obrne nadzorno rudarska oblast. Iz poročila strokovnjakov starih rudarjev o pretečih nevarnostih, ni izključeno, da se ne zgode tudi v naših rudnikih še velike katastrofe, ki bodo zahtevale človeških žrtev, ako se sedanje nedostatke pravočasno ne odpravi in se s tem odkopovanje ne preuredi, kakor delajo to v drugih državah.

Povprečno število poškodb zavarovancev Bratovske skladnice je bilo v letu 1932, pri krajevni bratovski skladnici v Guštanju 31.6%, v Trbovljah 26.5%, v Rajhenburgu pa 20.6%. Guštanj ima tedaj največji odstotek obratnih nezgod.

Poročilo gl. brat. skladnice 1932.

Poročila z delavskih bojišč

Viničarski vestnik

Pesem pravice.

Največja borba gre vedno za nagrado, katera gre vsakemu viničarju po določenih viničarskega reda kot nekakšna malenkostna odškodnina za sadove njegovega neumornega dela in od dobička, katerega spravi vinogradnik vsako leto. Prav priznanju te nagrade pa se vinogradniki izmikajo na vse mogoče načine. Nekateri trde, da se z viničarji za nagrado niso pogodili, drugi, da dajo namesto nagrade drva, njive itd. Eni trde, da njihovi viničarji vinograd obdelujejo in zato nimajo oddelčnega vsak svojega vinograda, da imajo šafarja, ki delo vodi, torej izgovorov je mnogo in vsakovrstnih, samo pravega noben vinogradnik ne pove, namreč tega, da nagrade viničarju noče priznati.

Da ta nagrada viničarju pravno pristojna v vsakem oziru, je važno za naše člane, da se seznanijo v tej stvari z nekaterimi razsodbami sodišča. Navajamo pravno obrazložitev glede nagrade iz ene razsodbe sreskega sodišča v Mariboru v zadevi tov. Ivana Godec, viničarja v Lianbušu, ki je tožil vinogradnico med drugim za nagrado in se dobesedno glasi:

»Ugoditi pa je bilo tožbenemu zahtevku glede nadaljnega vtoževanega zneska 600 Din kot nagrade v smislu § 6. točke e) Uredbe o viničarskem redu z dne 20. 7. 1928. Tožnik pravi, da je obdeloval pri toženki tri orale vinograda in da za leti 1931 in 1932 ni sprejel od nje nagrade, ki mu gre po cit. določili, to je po 100 Din letno za vsak oral. Toženkin ugovor, da nagrada ni bila dogovorjena in da pri njih tudi ni običajna, pa je sprico prisilnega značaja §-a 33/I cit. uredbe brezpredmeten. Iz tega ugovora samo sledi toženke priznanje, da dolžniku dolgovane nagrade ni plačala in da po njenem lastnem mnenju 100 litrov jabolčnika in steklenica žganja, kar je podarila tožniku ob poroki njegove hčere ni smatrati za nagrado v smislu § 6. cit. uredbe, temveč le za drugo prostovoljno darilo, brez kakršne zveze, z njemu zakonito pripadajočimi prejemki.

Neupravičen je tudi toženkin ugovor, da je imela poleg tožnika še dva viničarja in da vinograd ni bil deljen med njimi glede obdelovanja, ker so vsi trije viničarji obdelovali vseh 11 oralov hkrati ter da zato ne gre nobenemu od teh viničarjev nagrada. Baš to dejstvo pa kaže na to, da je opravil vsakteri izmed teh viničarjev približno neko delo in je torej tožnik obdeloval najmanj tretjino od tega, torej v površini treh oralov vinograda. Tožnikov zahtevek na plačilo vtoževane nagrade za dve leti v znesku 600 Din je torej upravičen.

Pri sodišču v Ormožu se je vršila kazenska obravnava med viničarjem Fekonja Janezom iz Gomile in velevinogradnico grofice Irma Vurmbrand Georgevič. Viničarju je namreč utonil 5 letni otrok v cisterni pred viničarijo, vsled tega, ker ni bila ograjena. Grofica se izgovarja na tozadevno odgovornost svojega oskrbnika, kateri je zato tam, da mora vse videti in enako za vse odgovarjati. Sodišče pa se je postavilo na stališče, da se morajo plačati viničarju vsi pogrebni stroški v znesku 200 Din, ki jih bo plačal pač tisti, kateri je kriv, da se je nesreča pripetila. Torej viničarji, zahtevajte povsod ograje in plotove okrog mlak, studencev in jam, da v slučajih nesreče ne boste še povrh kaznovani. Ako ste to zahtevali, se lahko izgovarjate in tudi dokazete malomarnost gospodarja ali njegovega namestnika.

Nedavno smo poročali, da je viničarska komisija v Ivanjkoveh zavrnila predlog vinogradnika Kovačiča Franca, da bi se njegov viničar v Brebrovniku, tov. Šek Matija moral za 14 dni izseliti. Obdolžen je bil tatvine vina iz gospodarjeve kleti in ker ni hotel na zahtevo Kovačiča prostovoljno odpri svojega stanovanja, je Kovačič ključavnico nasilno razbil in s silo vstopil v notranjost viničarije. Pozneje pa je naročil preiskavo po orožnikih in je vzel viničarju polovnjak domačega jesiha, torej namišljeno vino. Dne 23. januarja t. l. je sodišče v Ormožu v tej zadevi obsodilo vinogradnika Kovačiča Franca iz Krčovin, Sv. Miklavž pri Ormožu, na pet dni zapora, v povračilo razbitih ključavnic, v povrnitev viničarju enega polovnjaka jesiha in na 300 Din plačila v občinsko ubožno blagajno.

Da ne bi imel tov. Šek pri viničarski komisiji zastopnika od »Strokovne zveze viničarjev«, bi go-

tovo propadel in bi se čisto po nedolžnem moral že v začetku decembra 1933 izseliti (če bi sploh znal kam). Zdej pa je in ostane na svojem mestu in je že vložil nov predlog viničarske komisije, zoper Kovačiča, radi neplačanega zasluzka, nagrade in razno. Viničarji, zapomnite si tudi to, da je stanovanje nedotakljivo, to se pravi, da nima noben vinogradnik, niti njegov šafar, pravice, brskati po vaših shrambah in prostorih ne oziraje se, čigava last je stavba, v kateri stanujete. Nedotakljivost stanovanja je zajamčena vsakemu državljanu že v ustavi kraljevine Jugoslavije. Preiskava se sme izvršiti samo v prisotnosti oblastvenih organov (orožništva, policije).

Hudarji

Huda-jama. Občni zbor strokovne skupine rudarjev Huda-jama bo v nedeljo 11. februarja ob 8 zjutraj v društveni dvorani (pni cerkvi) v Laškem. Dolžnost vsakega člana, tudi članov mladinskega odseka je, da se občnega zbora gotovo udeležijo. — Na zboru bo poročal tudi zastopnik centrale. — Odbor.

Lesno delavstvo

Nazarje. Letošnji občni zbor je bil za našo skupino eden najbolj pomembnih. Udeležilo se ga je vse tukajšnje delavstvo razen par tistih, ki jim je delo itak zasigurano, če je, če ga pa ni pa brez organizacije lahko živijo, torej jim je organizacija nepotrebna.

Razveseljivo je, da so se naši mladi športniki začeli zanimati za strokovno organizacijo. Tudi naše delavske tovarišice so dvignile glave in začele misliti, na spadajo v naše vrste.

Zastopnik centrale nam je že v svojem dobro zbranim govoru razložil, kako važna je za nas organizacija v vseh ozirih. Omenjal je med drugim, da bi bili za pravo strokovno vzgojo potrebni strokovni tečajji. To je tudi naša želja in bi želeli, da bi se tečaj čim prej vršil. Da je s svojim govorom zadel pravo smer, je dokaz v tem, ker ga je vse do zadnjega pazljivo poslušalo. Naj mu bo na tem mestu izrečena zahvala z željo, da bi v kratkem času prišel med nas.

V novi odbor so bili izvoljeni sledeči člani: predsednik: Zlabornik Anton; tajnik: Urtelj Alojz; blagajnik: Urtelj Jože; namestnika: Jurak Ivan in Bršnjak Jože.

Upamo, da bo novi odbor skupine, kos nalogi, katero je prevzel, ker so fantje zato dovolj sposobni treba je samo nekaj dobre volje.

Kot delavski obratni zaupniki so bili izvoljeni sledeči tovariši: starešina: Šabolin Ludvik, Hren Anton, Komar Anton, Velam Ludvik; za nameščence: Klemše Zdravko; namestniki: Špende Jože, Krajnc Alojz, Breznik Marija, Breložnik Ivan; obratovodja, namestnik: Virnik Ludvik, obratovodja.

Tudi delavski zaupniki so takoj po izvolitvi stopili v svojo funkcijo in na željo delavstva kakor podjetja razpravljali o važnih delavskih vprašanjih.

K zaključku kličem vsemu tukajšnjemu delavstvu: zbudimo se iz spanja kralja Matjaža in pokažimo, da je v nas zavest, da si hočemo potem delavskih organizacij priboriti boljše čase. Živel delavski pokret! — Lesni delavec.

Tekstino delavstvo

Lilija. Zopet nekoliko novic iz naše kotline. Dne 24. t. m. smo imeli volitve obratnih zaupnikov. Bili sta dve listi, in sicer: združena lista krščansko socialističnega in marksističnega delavstva in lista narodnih socialistov.

Volitve so pokazale lep rezultat v prilog združene liste, katera je dobila 265 glasov, s tem 6 zaupnikov. Lista narodnih socialistov je dobila 118 glasov, t. j. 2 zaupnika.

Zaupniki združene liste so sledeči: Prebil Ivan, Vuk Viktor, Podlipnik Franc, Lesjak Terezija, Berčon Franc, Razboršek Viki.

Imena izvoljenih zaupnikov značijo resne ljudi, ki bodo nesebično delali za nas v težki borbi za izboljšanje našega položaja. Mi pa bomo upoštevali njihov trud in jim bomo za to hvalčili.

Pri teh volitvah smo opazili eno, kar je pa zelo značilno. Nameščenci podjetja, 26 po številu, so se namreč korporativno udeležili volitev delavskih zaupnikov, ne da bi postavili svojo kand. listo, niti imeli na katerikoli listi svojega zastopnika. Svoje

glasove so oddali brez izjeme za listo narodnih socialistov.

Iz vsega nastane zelo smešna situacija in ne-hote si moremo misliti, da so hoteli s tem pokazati naj bi kakor delavec, tako tudi uradnika ali mojstra zastopal delavski zaupnik v evnt. sporih z podjetjem! Mogoče pa so imeli pri tem čisto posebne cilje? Vsekakor pa pšenica tu ni šla v klasje. Predstavnik združene liste je protestiral proti temu, vedoč, da je tako glasovanje protizakonito in do-segel, da se je njihove glasovnice separiralo, t. j. ne jih vložilo v skrinjico za delavske glasovnice. Nameščenci s tem sicer niso bili zadovoljni, vendar si je volivni odbor osvojil stališče predstavnika zdr. liste in sklenil vprašati Delavsko zbornico o veljavnosti teh glasov. Zastopnik Delavske zbornice g. Kopač, ki se je mudil glede tega 29. jan. v Liliji je teh 26 glasov razveljavil. Nameščencem bo treba drugič zakon o volitvah obratnih zaupnikov pač bolje preštudirati.

Tudi agitacija gotovih mojstrov za belo glasovnico, ki je bila v tem slučaju glasovnica nar. socialistov, je bila zelo živahna. Pa vključ temu je šlo delavstvo svojo pot. Poudariti je tudi treba, kar gotovim ne bo prav, da je število nar. soc. glasov od volitev v Delavsko zbornico precej občutno padlo.

Kakor smo že zadnjč omenili, ustanovljamo organizacijo Jugoslovanske strokovne zveze. Oblastva so nam pravila potrdila in na Svečnico, v petek 2. febr. se bo vršil ob 3 popoldne ustanovni občni zbor v gostilniških prostorih g. Franka Cerar. Vabljeni so vsi somišljeniki. Ustanovimo si močno nepremagljivo trdnjavo. Zavedajmo se, da nismo rojeni samo za slabo plačano težko delo. Če delamo, hočemo tudi temu primeren zaslužek; hočemo človeka vredno življenje. Potom organizacije bomo to dosegli. Zato se organizirajmo, ker le v skupnosti je naša moč! Na svidenje torej na občnem zboru!

Papirničarji

Vevče. Brezpogojna dolžnost vseh članov (nic) je, da pridete na občni zbor skupine, ki se vrši v nedeljo, 4. februarja ob 9 dopldne (po 8. sv. maši) v domu »Prosvetec, D. M. v Polju. Zbor se bo vršil s sledečim dnevnim redom:

1. Otvoritev in čitanje zapisnika. 2. Poročila odbora in nadzorstva. 3. Poročilo zastopnika centrale. 4. Volitve novega odbora in nadzorstva. 5. slučajnosti.

Znaki kažejo, da je v organizaciji zaplalo novo življenje članstvo se množi in zanimanje za delo raste. Papirničarji se počasi otrešamo mišljenja, da je bila s sklepom kolektivne pogodbe naša borba končana. Z nastopom gospodarske krize, ki je tudi nas nemalo zadela, smo pa to mišljenje kronali še s črnogledanjem, češ, saj vse skupaj nič ne pomaga! Takih pogubnih nazorov se bomo morali popolnoma otresti in priti do prepričanja, da do izboljšanja našega eksteničnega položaja in res človeka vrednega življenja ne moremo priti brez borbe in žrtve. In v tem pravcu in borbenem duhu naj se vrši tudi naš občni zbor.

Sladki vrh. Novo izvoljeni obratni zaupniki so se sestali k svoji prvi seji v nedeljo, dne 21. jan. Navzoči so bili vsi zaupniki. Podjetje je zastopal tamkajšnji obratovodja. Upamo, da se zaupniki v polni meri zavedajo svoje velevažne funkcije v obratu in bodo svojo nalogo v korist celokupnega delavstva v polni meri in popolnoma objektivno vršili.

Zaupniški odbor se je konstituiral sporazumno tako, da imajo rdeči predsednika, mi pa tajnika. Ob tej priliki se je oglasil k besedi tudi g. obratovodja, ki je bodril novoizvoljene zaupnike k složnemu delu.

V vseh zadevah, ki se tičejo obrata in službe delavcev, naj se delavci vedno obračajo na svojega obratnega zaupnika, naj bo to samo osebná zadeva posameznika, ali skupna zadeva celotnega delavstva, vedno naj se obratni zaupniki o stvari posvetujejo skupaj. Le tako bo mogoče uspešno delo obratnih zaupnikov v korist vsega delavstva. Naloga obratnih zaupnikov je tudi, da čimprej vsako intervencijo, ki jo napravijo v obratu, sporoče svoji strokovni organizaciji, od katere so bili izvoljeni, da ona vodi točen pregled njihovega delovanja.

Dober obratni zaupnik je pa le oni, ki črpa svojo sposobnost in znanje za njegovo delovanje pri strokovni organizaciji.

Ravno tako se pa zavedajte vsi delavci, da je edino prava zaščitnica delavstva, delavska strokovna organizacija. Zatorej, vsi v Jugoslovansko strokovno zvezo!

Kovinarji

Jesenice. Jeseniško delavstvo, včlanjeno v skupini kovinarjev JSZ, je imelo v nedeljo 28. januarja svoj občni zbor. Centralo je zastopal tov. France Terseglav. Ne bomo poročali do podrobnosti potek občnega zbora, ker vemo, da si tov. urednik dosti ubija glasovo, kako stlačiti došlo gradivo v premajhen časopis in ugoditi posameznim strokovnim skupinam. Po pozdravnih besedah tov. predsednika je takoj po otvoritvi zaprosil za besedo tov. Terseglav. V svojem tritretturnem govoru je s svojim znanjem vsakomur razumljivo obrazložil pravilno pojmovanje krščanskih socialističnih delavcev zadnje papeževe okrožnice. Iz vseh poročil članov odbora se je dokazalo, da je odbor vse naloge, stavljene tekom leta na dnevni red, z vso razpoložljivo močjo dosledno izvršil. Pri volitvah je bil soglasno izvoljen stari odbor razen dveh, ki sta zaradi tehničnih domačih razmer bila primorana sama izvolitev odkloniti. Pri zadnji točki je tov. predsednik stavljal predlog, naj občni zbor naroči zastopniku centrala, da centrala v doglednem času sestavi program na podlagi osnutkov, kateri so bili dani v sestavo že pred leti. Predlog je bil z živahnim odobravanjem sprejet. Predlog je bil stavljen radi tega, ker nujno rabimo za današnje dni odgovarjajoč program in zaradi tega, da se z jasnim programom onemogoči vsako izbegavanje delavstva po deželi, kje in v koliko JSZ ni naslonjena na katoliška načela. Kajti dejstvo je, da imajo od tega izbegavanja koristi samo nasprotniki. Občni zbor je potekal mirno, pa vendar ob živahni debati posameznikov in s tem dokumentiral, da delu odbora pazno sledi.

Jesenice. V ponedeljek se je sestel prvi ple-nu novo izvoljenih obratnih zaupnikov. O poteku bomo poročali prihodnjé.

Guštanj. Tako se pa ne gremo. »Borba«, glasilo naših nacistov piše, da je za njeno listo ob priliki volitev obratnih zaupnikov v jeklarni Guštanj glasovalo kar 94 delavcev. Priračunali so naše glasove kar lepo zraven in pravijo, da so bili oddani za nje. Tako bi tudi mi lahko trdili, ker smo prvotno agitirali za belo in se nam je pozneje dodelilo modro, da so glasovi, ki so bili oddani za belo glasovnico naši. Le ne toliko demagogije in napihovanja, pa malo več resnosti in preudarnosti. Ali vam je znana legenda o žabi, ki se je toliko časa napihovala, da je naposled počila.

To navdušenje, kdo bo več dobrega storil za delavstvo gre tako daleč, da pravzaprav na pravo delo vsi pozabljamo. Delavstvo naj bo sito samo demagoških člankov, ker eden drugemu spodnikajo tla. Kakor otroci. Nekateri se pa zadaj smejejo in manejo roke, saj imajo od tega samo dobiček. To so kapitalisti in njih priganjaci, katerih je precej tudi v delavskih vrstah.

*

Maribor. Obvestilo se je našo ekspozituro JSZ v Mariboru, da si nekateri gospodje okrog NSZ želijo, da se izseli zgoraj omenjena organizacija iz tretjega nadstropja. Ne vemo, kakšni vidiki so te gospode pripravili do tako smešnega zaključka?

Naj bo samo dovoljeno, da vprašamo gospode pri Narodni strokovni zvezi v Mariboru, kje so bili takrat, ko so se naši in marksistični zastopniki delavskih strokovnih organizacij borili, da je v Mariboru sploh do stavbe prišlo? In kje so bili takrat, ko se je razpravljalo, kakšni naj bodo lokali delavskih organizacij v Mariboru? Tudi nismo nikdar opazili nobenega imenovanega gospoda, da bi stavljal kakšen predlog glede velikosti in ureditve posameznih lokalov. Poznali smo pri tem delu samo zastopnika advokatskih in nameščenskih organizacij, ki pa je vedno izjavljal, da nima ničesar skupnega z NSZ.

Izgleda, da imajo gg. okoli NSZ velik apetit. Številke pri volitvah obratnih zaupnikov nam pa povedo, da stvar ni bila tako pristna in idealna, kakor je izgledala pred volitvami v Delavsko zbornico. Vidimo, da se vrača delavstvo zopet k marksizmom. Da se stvar prepreči, so na-

Občni zbor Strokovne zveze privatnih in trgovskih nameščencev Jugoslavije

Dne 19. januarja 1934 je ob 20 zboroval v prostorih JSZ občni zbor »Strokovne zveze privatnih in trgovskih nameščencev Jugoslavije«, ki je bil razmeroma dobro obiskan.

Občni zbor je vodil tov. Ivo Božič, ki je podal poročilo o delovanju odbora, ki je imel v preteklem letu zaradi volitev v Delavsko zbornico in zaradi volitev v Pokojninski zavod za nameščence obilo posla. To se odraža že iz števila sej, ki jih je imel odbor nad 30. Dotaknil se je perečih vprašanj, ki zadevajo trgovske in privatne nameščence ter je skušal podati smernice, ki naj bi tvorile temelj za bodoče delo.

Pred prehodom na dnevni red je zahteval zastopnik Jugoslovanske strokovne zveze tov. Rozman Joško, da se odstrani z občnega zbora g. Valant Milan, ki je bil po soglasnem sklepu načelstva in nadzorstva JSZ z dne 6. decembra 1933 izključen iz sklopa organizacij JSZ. K stvari se je razvila daljša debata in je bil predlog tov. Rozmana nato z večino glasov sprejet, vendar je g. Valant smel občnemu zboru prisostvovati kot gost. Po poročilu blagajnika je tov. dr. Jože Pokorn poročal v imenu nadzorstva, da je nadzorstvo dobilo poslovanje sicer v redu, da so se pa tik pred občnim zborom izdale iz društvene imovine razne brezposelne podpore za skupni iznos nad Din 5000, ki so bile podeljene celo takim prosilcem, ki za podpore niso nikdar prosili in ki tudi niso bili v stvarni potrebi. Nadzorstvo smatra, da je bil ta postopek nepravilen in predlaga odboru s to ugotovitvijo absolutorij. Na to poročilo je sledila daljša debata, nakar se je sklenilo, da se absolutorij odboru v točki razdelitve podpor ne dovoli, marveč, da to zadevo preišče še tročlanski odbor, v katerega je občni zbor delegiral dvoje zastopnikov, enega pa bo imenovala JSZ.

Pri zadnji točki je stari odbor predlagal svojo kandidatno listo, tov. Rutar Jože pa svojo. Pri glasovanju je ostala prva lista brez glasov in je bila

s pretežno večino glasov sprejeta sledeča lista: odborniki: Rutar Jože, Nagode Leopold, Rozman Jože, Velkavrh Franc, Terčelj Maks; namestniki: Zužek France, Kokalj Anica, Jeršič Mirko. Nadzorstvo: Pokorn Jože, Pitako Vilko, Dobovišek Miha.

Novi odbor je smatrati prehodnim, ker bo pripravil v smislu naročila občnega zbora izredni občni zbor, ki bo sklepal s pristankom Jugoslovanske strokovne zveze o izpremembi pravil. Gotovo pa bo ta odbor že sedaj storil vse, da se razmere v tej organizaciji, ki niti ni bila kos volivni kampanji v Delavsko zbornico, konsolidirajo in da se sindikat strokovno popolnoma usposobi. Zato z upanjem gledamo v bodočnost in smo prepričani, da bo občni zbor čez leto in dan pokazal, da gnoloba v organizaciji navadno izhaja sama iz sebe.

Prva seja Strokovne zveze privatnih in trgovskih nameščencev se je vršila v ponedeljek 22. januarja ob 18.30. Odbor se je konstituiral sledeče: predsednik Rutar Jože, podpredsednik Nagode Leopold, tajnik Rozman Jože, blagajnik Velkavrh Fr., gospodar Terčelj Maks; predsednik nadzorstva dr. Pokorn Jože. Na sejo bosta vedno vabljena tudi delegata nameščenskega odseka v Delavski zbornici in Pokojninskega zavoda za nameščence, da poročata o delu teh socialnih ustanov. Od bivšega odbora se je prevzelo deloma v gotovini, deloma v depozitih, največ pa v hranilni knjižici, blagajna v iznosu Din 7256.47. Seje bodo vsak ponedeljek ob 18.30, od 18 dalje pa so uradne ure, ki jih bo vodil blagajnik. Za spremembo pravil se je izvolil tročlanski odbor, ki ga tvorijo tov.: Rutar, Zužek in Rozman.

Druga seja Strokovne zveze privatnih in trgovskih nameščencev se je vršila v ponedeljek 29. januarja. Ugotovilo se je, da so posli od bivšega odbora prevzeti. Odbor je sklenil poslati nekaterim članom kratko okrožnico, s katero jih bo opozoril na stvaren položaj organizacije.

Umik ali zavijanje

»Rdeče« prepleškani feldvebel druge internacionale, ki obstoji samo še na papirju in obsega le generale-milijonarje ala Leon Blum, Vandervelt, Topalovič in tuitquanti ter poslušne feldveble, g. Petejan je spoznal, da je v svojem hotenju ustrežiti do vseh potankosti svojemu zavezniku »gnili buržuaziji« zašel predaleč. Zato je v predzadnji številki »Delavske politike« pričel zavijati svoje besede, izrečene na zasedanju Delavske zbornice in dokazovati, kako je hotel s svojimi besedami koristiti delovnemu ljubdstvu — beri buržuaziji.

Mi pa kljub vsemu zavijanju vztrajamo na trditvi, da je g. Petejan ob tej priliki naglašal, da je treba omejiti dotok kmetskega prebivalstva v mesta, ker to škoduje industrijskemu delavstvu in bi bilo treba to priseljevanje v mesto docela onemogočiti.

Od g. Petejana in njegovih meščanskih prijateljev toliko slovljena II. internacionala je na svojem kongresu v Kopenhagnu leta 1910 z ozirom na takrat naraščajočo brezposelnost, sprejela sledeči sklep: »Kongres zahteva od javnih oblasti, da se ustanovi splošno, obligatno pomoč za brezposelne.

rodni poklicali na pomoč še enega starega marksističnega generala, ki naj jim pomaga razkrinkati ono, kar je z dušo in telesom podpiral skozi dvajset let.

Mi pa pravimo, da nam je ljubše deset zavrednih in zvestih članov, kakor pa sto ali še več takšnih uskokov.

Tržič. Volitve obratnih zaupnikov. — Prejšnji teden so bile volitve obratnih zaupnikov v papirnici na Slapu, kjer je bila vložena samo lista naše skupine s Petrom Megličem na čelu. Enako je bila vložena samo ena lista v tovarni čevljev »Pekoc«. Med zaupniki jih je 5 iz naše in eden iz socialistične skupine.

V predilnici, ki voli 16 zaupnikov, sta bili vloženi dve listi; tretja (modra) je prišla pred volivni odbor dva dni prepozno in je bila zavrnjena. Radi tega je bila huda agitacija za neudeležbo, ki je tudi dosegla svoj uspeh posebno še, ker so bili za »modro« skoro vsi nameščenci s par izjemami.

Stroške te pomoči morajo nositi lastniki iz produkcijskih sredstev.

Njegov gori citirani predlog, podan na zasedanju Delavske zbornice in sklep II. internacionala se prav malo ujemata. Ali so se razmere od takrat tako temeljito spremenile ali je morda g. Petejan »pozabil« na ta sklep, ali pa je, kakor vsi njegovi tu- in inozemski meščanski prijatelji, na katerih »velika dela za dobrobit proletarijata« se g. Petejan ponosno sklicuje, dobro vedel, da je bil ta sklep sprejet samo zato, da se še nadalje vara internacionalni proletarijat, v korist žepov njegovih »voditeljev« ter njihovih zaveznikov — kapitalistov.

»Vsi« junaški čini social-demokratskih voditeljev po svetovni vojni nam kažejo, da so social-demokratski voditelji avantgarda kapitalizma, imperializma in fašizma, kar nam dokazujejo Italija, Nemčija, Španija, Anglija in Francija.

Delovno ljudstvo se bori proti kapitalizmu, imperializmu in fašizmu, zato pa se mora boriti tudi proti njih predstraži — social-demokratskim voditeljem. Ta boj pa bo uspešen le, če se bo borilo delovno ljudstvo v enotni fronti proti izkoriščevalcem vseh vrst in barv.

Rezultat (9 iz socialistične in 7 iz naše skupine) je prinesel naši skupini malo presenečenje, če primerjamo številke z rezultati prejšnjih volitev. Precej gre to nazadovanje na račun abstinence, katero je povečala tudi odredba, da med obratom ne sme nihče voliti, a nekoliko tudi na račun par manjših taktičnih potez naše skupine, ki se bo morala pač iz poteka in izida teh volitev marsikaj naučiti.

Ob tej priliki naj omenimo še to-le: Nekateri nameščenci se še vedno obnašajo, kot da je tovarna njihova. Ali nas bodo res prisilili, da pričnemo z osebnim obračunavanjem.

Svetla točka delavskega pokreta je gotovo »Runo«, ki je imela v nedeljo svoj občni zbor in dajala račun o devetem poslovnem letu. To podjetje, ki je res popolnoma delavsko, počasi a stalno napreduje. Ker je podjetje delavsko in združeno, je mnogim trn v peti, a tiho in vztrajno delo gre mimo obrekljivih jezikov...

Rantšrob.

Kam spada kmet?

Hoteč po stari preizkušeni metodi »razdvajaj in vladaj« izrabljati najširše delovne plasti naroda, sejejo meščanski elementi, na dobro preračunan način mržnjo med različne panoge delavstva. Danes se hočem dotakniti samo razmerja med industrijskim delavstvom in kmetom. Kmet, osobito naš slovenski kmet, spada po svojem položaju v vrste proletarcev. Z neznatnimi izjemami so naši kmetje mali posestniki. Par hektarjev zemlje, hiša, gospodarska poslopja, par repov živine, to je njegov imetje. Njegova odvisnost od takozvanih pridobitnih slojev je sicer na videz precej indirektna; zato pa nič manjša kakor tistih, ki delajo za pogojeno plačilo. Med tem ko delavec vsaj približno lahko izračuna koliko zasluži, ter po tem uravna svoje življenjske potrebe, je kmet odvisen od slučajja, in ne more niti približno v naprej računati svojih prejemkov. So tukaj elementarne nezgode, nesreče pri živini i. t. d. Ne more pa niti s tem, kar ima na prodaj vnaprej delati kakšne gotove kalkulacije; ker so cene kmetijskih produktov nestalne in jih velekapital pritisaka navzdol, da iz tega razloga znižuje industrijskemu delavstvu plače ter tako gradi vse večje dobičke. Naše male kmetije so po svojih legah in razkovanosti navezane iz-

ključno na ročno delo, strojni obrati tu skoro ne pridejo v poštev. Tako gara od zore do mraku, da najskromneje preživlja svojo največkrat ne majhno družino. Pri tem pa zalaga in osvežuje vrste vseh drugih stanov, razen gospodujočih. Saj se večinoma vsi drugi delovni sloji rekrutirajo iz kmetov. Kam pa naj tudi gre prirastek kmetijskega prebivalstva, ko jih je dostikrat deset, kjer je kruha komaj za tri. In vendar je znala meščanska družba tukaj vsejati medsebojno mržnjo. Kmet največkrat sovražno gleda na »fabričana« kot manjvrednega; nasprotno pa industrijsko delavstvo mnogokrat gleda s prezirom na svoje kmetijske tovariše.

Meščanska družba pa iz tega razdvojenja vleče dobiček; ker bi se skupnemu nastopu obeh stanov ne mogla upirati niti jih izmožgavati, ter jim diktirati življenjske smernice in pogoje.

Delavci in kmetje, zavedajmo se, da smo vsi proletarci v pravem pomenu besede.

Zavedajmo se, da smo vsi skupaj molzna krava ene in iste kapitalistične družbe.

Le v skupnem boju je naša rešitev! Strmimo se v močno falango ter pojdemo v strujenih vrstah v boj za naše človeške pravice.

Jekleni človek

Stroj naj bi bil človekov pomočnik in naj bi mu olajšal borbo za življenjski obstoj. V dobi svobodnjaškega gospodarstva pa je stroj postal človekov najnevarnejši sovražnik in tekmeč, ker ga spremlja brezposelnost in stiska množic. Poedinci, ki jim je nasilna krivičnost ali kak slučaj položil v roke moč in vodstvo, so ga z vso tehniko vred podredili v sužnja svojih sebičnih ciljev, da z njim podvojnijo svoje bogastvo in svojo veljavo. V vojnah najstrašnejše orožje je danes stroj, doma najnevarnejši sovražnik množic in povzročitelj socialnega gorja. Postal je podoba neutešljive strasti in mrlove vesti dobičkarskega podjetnika.

Iz Amerike javljajo, da se jim je posrečilo sestaviti železnega človeka, ki lahko nadomesti vsakega delavca. Inženjer Brown v Filadelfiji je skonstruiral stroj prave človeške postave z jeklenimi mišicami in mnogokratno človeško močjo. Ta človek-stroj lahko vrši navadni delavski posel, da se ga porabi za vsakovrstno delo ob nakovalih, žagah in drugod, je celo v delavnicah za avtomobile in v najpopolnejši konstrukciji tudi za mehanska dela v pisarnah. Njegova cena ni višja od letne delavčeve plače: 5000 frankov, to je okoli 2000 šilingov.

Ta ameriški stroj-človek ima mnogo kreposti, v katerih se delavec z njimi ne more meriti. Nima svoje duše in volje, brezpogojno je vdan podjetniku. Njegovi udje so neutrudljivi, nikdar se ne pritožuje vsled preobremenitve, očitke predpostavljenih mirno prenaša, ne rabi počitka, ne dopusta in ne plače. Ne zmeni se za svoje sodelavce, ne vprašuje po delovnih urah, ne rabi zavarovanja in ne higijskih naprav, ne penzije ali starostne rente. Vsega tega, kar delavec rabi zase in družino, stroj-človek ne potrebuje. Le kapljice olja na od dela razgrete ude in kvečjemu še kake repara- ture — to je vsa njegova potreba.

Triumf moderne tehnike! Delavci postajajo odveč. Svet stoji tik pred najmodernejšo iznajdbo avtomatičnih tovarn, ki ne bodo več zaposlevali delavcev. Potem ne bo več štrajkov, mezdnih bojev — socialno vprašanje bo rešeno.

Da bi ne bilo življenjskih zakonov, ki urejujejo življenje in gospodarjenje tudi preko in proti človeški volji! Stroj-človek, ki ne pije in ne je, ne rabi izobrazbe in ne zabave, ne duševne in ne duhovne hrane, bi bil ideal kapitalističnega gospodarstva. Saj bi imel moderni suženj le eno voljo: nagrabiti in nakopičiti gospodu bogastva in premoženja za udobno gospodovo življenje.

Pa čudno! Na višku moderne tehnike je podjetnik opazil, da naenkrat zastaja prodaja njegovih izdelkov in da se število njegovih kupcev trajno krči dotlej, da z zadnjim delavcem izgine iz podjetja zadnji kupec. Stroj-človek je naenkrat postal — brezposeln kot vsa izrinjena delavska množica.

Odkod vzrok tega nenavadnega pojava? Zakaj propada gospodarstvo ob najmodernejših čudežih tehnike, ob najradikalnejšem znižanju proizvodnih

stroškov, ob izredni pocenitvi tovarniškega blaga? — Svetno premoženje je morda omejeno, samo gotova količina ga je. Čim si poedinec nagrabl pretirano bogastvo, primanjkuje življenjskih sredstev veliki množici, podjetnik torej pretirano bogastvo množici naravnost ukrade. Biti mora neka gospodarska zapoved, ki od podjetnika zahteva, da naj opusti vse, kar bi množilo njegovo premoženje, a istočasno povzročalo zlo drugim. Krivica, storjena delavskim družinam, se širi na vse druge stanove tja do podjetništva, ki ob padanju splošne kupne moči naenkrat stoji pred propastjo. Gospodarstvo torej tudi ni najvažnejše sredstvo za doseg čim največjega napredka. Gospodarstvo ni znanost po vzoru kake matematike, ki v številkah izraža neizpodbitne resnice naravnih zakonov. Vse samo misli, ki se usiljuje ob tem nenavadnem pojavu stroja-človeka.

Danes se vedno očitneje kaže velika znota kapitalističnega gospodarskega reda, zgrajenega na profitarški strasti, ker se upropašuje z lastnimi sredstvi. Zmoten pa mora biti tudi nauk marksističnega socializma, ki je videl ob koncu sedanjega procesa množico proletarijata in peščico bogatinov. Naerte prvih in drugih je prekrizala poglavitna gospodarska zapoved ljubezni do bližnjega, ob njej se triumf moderne tehnike spreminja v prokletstvo, ob njej sta se razblinili kapitalistična in socialistična miselnost.

Stroj-človek je zadnji odraz dosejanega človeka železne pesti in brez srca. Kot je usoda zadela stroj, da je ob brezposelnosti ostal kvečjemu še nek zanimiv tehnični izum, tako ostaja stari človek bodočim rodovom najzornější zglede, kam dovede življenje gole profitarške strasti in sebičnosti. Na njuno mesto stopa zopet živi človek, ki je ustvarjen iz božje roke po božji obliki, s srcem in dušo in z v sebi utelešeno zapovedjo ljubezni do Boga in bližnjega.

Naše narodno gospodarstvo v decembru 1933

(Po statistični OUZD-a v Ljubljani).

Konjunkturni razvoj posameznih industrij je ostal z ozirom na predhodne mesece skoraj neizpremenjen. Absolutno najbolj napreduje še vedno tekstilna industrija z letnim prirastom +2234 zavarovanih delavcev. Njej sledi »gradnja železnic, cest in vodnih zadrug« z letnim prirastom +473 zavarovanih delavcev. Edino kemična industrija izkazuje večjo konjunkturno spremembo; njen letni prirast je znašal v decembru +130 zavarovanih delavcev napram letnemu prirastu +4 delavce v novembru 1933. Največji absolutni padec izkazujejo »gradnje nad zemljo« —1382 delavcev. Sledi trgovina in

nadalje industrija za predelovanje lesa in rezbarstvo z enoletnim padcem nad —700 delavcev. Sezijski razvoj posameznih industrij kaže v decembru v glavnem padajočo tendenco. Največji absolutni mesečni prirast (napram novembru 1933 izkazuje »lišna služinčad« in še ta znaša samo +82 zavarovancev. Gradnje nad zemljo imajo obenem tudi največje sezijsko nazadovanje z enomesečnim padcem —1610 zavarovancev. Sledi gradnja železnic, cest in vodnih zgradb z enomesečnim padcem —935 in industrija kamenja in zemlje z enomesečnim padcem 349 zavarovanih delavcev.

To in ono

Prejeli smo sledeči popravek, katerega v celoti priobčujemo:

Ni res, da je domžalski trgovec g. Menart izjavil, da je skupina oblačilnih delavcev, ki pripada Jugoslov. strokovni zvezi »Iarška organizacija«, res pa je, da se g. Menart ni nikdar izrazil v tem smislu. Tudi ni res, da bi temu gospodu ne bilo prav, da so po njegovem mnenju v domžalskih tovarnah zaposleni veleposestniki iz drugih občin, res pa je, da je Menart Jakob le izjavil, da naj dobe delo prvenstveno delavci, pristojni v občino Domžale in šele potem drugi. O veleposestnikih sploh ni govoril, ker jih ni.

Delavska mladina poroča

Huda-jama. Mladinski odsek JSZ, skupina Huda-jama, je uprizoril v Laškem 28. jan. igro »Guzaj«. Kljub temu, da so bile stavljenе razne ovire z leve in desne, je prireditev zadovoljivo uspela. Neki junak iz Laškega je ukazal raz razglasne deske trgati pravilno kolkovane lepake. Pravijo, da ga je potem strašno jezilo, ker je bila dvorana hotela »Savinja«, kjer se je prireditev vršila, kljub strganim lepakom, polna.

Naši fantje znajo privabiti ljudi. Saj pa tudi nobenemu ni bilo žal, da je obiskal to prireditev. Igralci so na splošno dobro rešili svoje naloge. — Tamburaši pa so med odmori zabavali občinstvo.

Med občinstvom so se mlajši pogovarjali: »Pri teh bi pa tudi jaz bil, samo, da bi ne bili tako daleč od nas.« — Mi se vam hočemo približati. V nedeljo 11. febr. po prvi maši imamo v Laškem občni zbor, kamor pridemo vsi. Pridite tudi vi, mladi prijatelji, in dogovorimo se lahko, da ustanovimo takšen odsek mladih tudi v Laškem. Fantje, dekleta, le pogum, za stvarno delo in pošteno razvedrilo. — Sedaj pa hočemo nekaj tednov posvetiti notranji poglobitvi odseka, vršili se bodo sestanki in predavanja.

Naša delavska kultura

Delavski kulturni večer se vrši v ponedeljek, 5. februarja ob 8 zvečer v domu »Prosvetec« v D. M. v Polju. Na sporedu je: 1. Petje. 2. Deklamacije. 3. Brezposelnost — posledica racionalizacije dela v korist kapitalizma — predavanje. 4. »Ponižani in razžaljeni« — delavski prizor. 5. »Vsiljenec« — komični prizor. 6. Godba.

Pridite na ta večer s svojimi družinami, prijatelji in znanci, da s tem dokazete svojo pripadnost pokretu, ki goji pravo delavsko kulturo, katere je cilj: enotna fronta vsega delovnega ljudstva, ki je nujna za ustvaritev novega družabnega reda, v katerem bo vrnjena delu čast in oblast.

Izjava uredništva

V štev. 3. »Delavske Pravice« z dne 18. januarja 1934. smo priobčili notico pod naslovom »Goričane«, v kateri je bilo omenjeno, da se v tovarni »Tanin« v Goričanah, delavstvu ne izplačuje 50% zakonita doklada za nadurno delo.

Ugotovilo se je, da je bila omenjena trditev brez podlage, kar s tem lojalno popravljamo. —

Za uredništvo: Peter Lombardo, l. r.

Pri bratovskih skladnicah je bilo v letu 1924 zavarovanih polnopravnih članov 16.721 in je to število padlo do leta 1932 na 10.286 članov. Medtem se je pa število novoupopokojencev od 216 v letu 1925 zvišalo do leta 1932 na 1975 oseb. Že v tem je dovolj nazorno pokazano kričeče nesorazmerje in težave, s katerimi se mora boriti obstoječe rudarsko zavarovanje.